

Kapittel 5

Merking av opptrukne sprøyter

Det har vært flere tilfeller av feilmedisinering i institusjoner der flytende legemidler beregnet til oral bruk er blitt injisert. I rundskriv IK-37/93 "Bruk av sprøyter til dosering av legemidler til peroralt bruk og inhalasjonsbruk" (1) påpekes behovet for tydelig merking av sprøyter for å hindre slik feilmedisinering.

Anbefalingene nedenfor skal sikre forsvarlig merking av opptrukne sprøyter for å hindre forveksling av legemidler og sondeernæring, og hindre feil administrasjonsmåte.

Alle opptrukne sprøyter merkes med hvit etikett med svart skrift.

Prep: Dato: kl: Sign: Pas/fd: TIL INJEKSJON
--

Prep: Dato: kl: Sign: Pas/fd: PERORALT

Prep: Dato: kl: Sign: Pas/fd: TIL INHALASJON

Prep: Dato: kl: Sign: Pas/fd: REKTALT
--

Dato: kl: Sign: Pas/fd: MELK/SONDEERNÆRING

Etiketten påføres legemiddelets navn og styrke, dato og klokkeslett, initialene til den som har trukket opp legemidlet og pasientens navn og fødselsdato. Etiketten settes på langs av sprøyten slik at inndelingen ikke tildekkes.

Eksempel:

Prep: Salbuvent 5 mg/ml Dato: 16/9 kl: 20.15 Sign: ingo Pas/fd: Per Persen, 4.6.94 TIL INHALASJON
--

Merking av opptrukne sprøyter

Unntak

Hvis saltvann trekkes opp direkte under innleggelse av venekanyle kan merking av sprøyten sløyfes. I akutsituasjoner skal sprøytene merkes, ampulle festes til sprøyten eller preparatet vises til lege i forbindelse med opptrekk og administrasjon. Dobbeltkontroll skal gjennomføres. Det er kun merking av sprøytene som kan fravikes. Rester i umerkede sprøyter kasseres straks.

Pasientnavn kan sløyfes på etiketten til heparin og saltvann til skylling av venekanyler.

Kommentarer

Hvit etikett med svart skrift

I rundskriv IK-37/93 anbefales fargekoding ved merking. Dette er i strid med tidligere uttalelser fra Statens legemiddelkontroll (2,3). Dette er tatt opp med Helsetilsynet og de fastholder tidligere holdning, det vil si at de fraråder fargekoding. Risiko ved fargekoding er omtalt i litteraturen (4,5).

Opplysninger på etiketten

Inndelingen på sprøyten viser volum, slik at dette ikke behøver påføres etiketten. Forutsatt at legemidlet trekkes opp i forbindelse med administrasjon, er det heller ikke nødvendig å påføre tidspunkt for opptrekk.

Praktiske opplysninger

Etiketter kan bestilles hos F. J. Stenersen, tel. 22 37 67 58 (<http://www.stenersen.no>) eller Døvigen A/S, 0663 Oslo, tel. 23 05 10 50 (<http://www.dovigen.no>). Vær oppmerksom på at firmaene tilbyr etiketter med fargekoder.

Referanser

1. IK-37/93 Bruk av sprøyter til dosering av legemidler til peroral bruk og inhalasjonsbruk
2. Brev fra Statens legemiddelkontroll 8.juli 1991 til Norsk Anestesiologisk forening v/ overlege Marius Conradi ”fargemerking av ampuller og navnelapper til sprøyter”.
3. Brev fra Statens legemiddelkontroll 8. november 1993 til formann i Legemiddelkomiteen overlege Ernst Lien, Haukeland sykehus ”Merking av legemidler”.
4. Editorial. Ampoule labelling, Anaesthesia, 1996, Volume 51, pages 1-2
5. Pickup J.F. Dangers of abbreviation and colour-coding. The Pharm. Journ. Vol 267, 8 Sept. 2001, p 321-324
6. Grønlie I, Alsaker T, Reigstad H. Bruk av sprøyter til dosering av legemidler til peroralt bruk og til inhalasjon. Tidsskrift Nor Lægeforen 1994; 114: 1105
7. Dybvig T, Halvorsen P, Steen PA, Feiladministrering av racemisk adrenalin hos en to år gammel gutt. Tidsskrift Nor Lægeforen 1996; 116: 843-6
8. Reigstad H, Grønlie I, Oppreising etter feilmedisinering med adrenalin, Tidsskrift Nor Lægeforen 1997; 117: 1647
9. Zeller B, Bangstad HJ. Feiladministrering av racemisk adrenalin. Tidsskrift Nor Lægeforen 1998; 118: 1080-1.
10. Jamtli, B, Eggen BM, Forbytting av legemidler, Tidsskrift Nor Lægeforen 1998; 118:2057